



EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

SK

Stanovisko 03/2022

(podľa článku 322 ods. 2 ZFEÚ)

**k návrhu Komisie týkajúcemu sa
nariadenia Rady o metódach
a postupe prístupňovania
vlastných zdrojov založených
na systéme obchodovania
s emisiami, na mechanizme
kompenzácie uhlíka
na hraniciach
a na prerozdelených ziskoch
a o opatreniach na zabezpečenie
požiadaviek na pokladničnú
hotovosť [2022/0071(NLE)]**

Obsah

	Body
Úvod	01 – 16
Nové vlastné zdroje na financovanie nástroja NextGenerationEU	05 – 11
Vlastný zdroj založený na revidovanom systéme EÚ na obchodovanie s emisiami	05 – 06
Vlastný zdroj založený na mechanizme kompenzácie uhlíka na hraniciach	07 – 08
Vlastný zdroj založený na podiele zostatkových ziskov najväčších a najziskovejších nadnárodných podnikov prerozdelených do členských štátov	09 – 11
Sprístupnenie vlastných zdrojov	12 – 13
Návrh	14 – 16
Pripomienky	17 – 38
Všeobecné pripomienky	17 – 19
Konkrétne pripomienky	20 – 38
Všeobecné ustanovenia	21
Účty pre vlastné zdroje	22 – 24
Výpočet vlastných zdrojov	25
Sprístupňovanie vlastných zdrojov	26 – 33
Platba, na ktorú sa vzťahuje výhrada, a postup preskúmania	34 – 36
Záverečné ustanovenia	37 – 38
Navrhované zmeny návrhu	39
Záver	40 – 46
Pokrok pri zavádzaní nových vlastných zdrojov	40 – 41
Potreba väčšieho súladu pravidiel riadenia vlastných zdrojov	42 – 43
Potreba konsolidácie všetkých pravidiel sprístupňovania vlastných zdrojov do jediného legislatívneho aktu	44
Nedostatok podrobných informácií na vykonanie primeraného posúdenia	45 – 46

Príloha

Nami navrhované zmeny a poznámky k návrhu

DVOR AUDÍTOROV EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 322 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie týkajúci sa nariadenia Rady o metódach a postupe sprístupňovania vlastných zdrojov založených na systéme obchodovania s emisiami, na mechanizme kompenzácie uhlíka na hraniciach a na prerozdelených ziskoch a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť, prijatý 14. marca 2022¹,

so zreteľom na žiadosť Rady o stanovisko prijatú 30. marca 2022,

so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom²,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť³, naposledy zmenené nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2022/615 z 5. apríla 2022⁴,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2021/770 z 30. apríla 2021 o výpočte vlastného zdroja založeného na odpade z plastových obalov, ktorý nie je recyklovaný, o metódach a postupe sprístupňovania tohto vlastného zdroja, o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť a o určitých aspektoch vlastného zdroja založeného na hrubom národnom dôchodku⁵,

so zreteľom na predchádzajúce stanoviská Európskeho dvora audítorov⁶ k systému vlastných zdrojov EÚ, a najmä stanoviská 5/2015 a 2/2021,

¹ COM(2022) 101 final, 2022/0071 (NLE) zo 14.3.2022.

² Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 39.

⁴ Ú. v. EÚ L 115, 13.4.2020, s. 51.

⁵ Ú. v. EÚ L 165, 11.5.2021, s. 15.

⁶ Stanoviská 2/2021 (Ú. v. EÚ C 402I, 5.10.2021, s. 1), 11/2020 (Ú. v. EÚ C 26, 22.1.2021, s. 1), 5/2018 (Ú. v. EÚ C 431, 29.11.2018, s. 1), 7/2015 (Ú. v. EÚ C 5, 8.1.2016, s. 1), 7/2014 (Ú. v. EÚ C 459, 19.12.2014, s. 1), 2/2012 (Ú. v. EÚ C 112, 18.4.2012, s. 1), 2/2008 (Ú. v. EÚ C 192, 29.7.2008, s. 1), 2/2006 (Ú. v. EÚ C 203, 25.8.2006, s. 50), 4/2005 (Ú. v. EÚ C 167, 7.7.2005, s. 1) a 7/2003 (Ú. v. EÚ C 318, 30.12.2003, s. 1).

keďže:

- 1) V diskusnom dokumente Komisie o budúcnosti financií EÚ⁷ sa zdôrazňuje, že súčasný prístup k financovaniu je príliš komplikovaný, nepriehľadný a plný zložitých korekčných mechanizmov a že v budúcnosti by tento systém mal byť jednoduchý, spravodlivý a transparentný.
- 2) V uznesení o reforme systému vlastných zdrojov EÚ, ktoré prijal Európsky parlament v marci 2018, sa poukazuje na nedostatky spôsobu financovania rozpočtu EÚ a požadujú sa ďalekosiahle reformy, a vyzýva najmä na zavedenie rôznych nových kategórií vlastných zdrojov a na zrušenie všetkých korekcií⁸,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

⁷ COM(2017) 358 final z 28.6.2017.

⁸ Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2018 o reforme systému vlastných zdrojov Európskej únie (2017/2053(INI)).

Úvod

01 NextGenerationEU je dočasný fond EÚ na podporu členských štátov pri znižovaní sociálno-ekonomického vplyvu pandémie COVID-19 s cieľom návratu k udržateľnému rastu. V rámci NextGenerationEU bude k dispozícii financovanie až do výšky 750 mld. EUR získaných na kapitálových trhoch. Na to, aby EÚ splatila nenávratnú finančnú podporu poskytnutú členským štátom v rámci nástroja NextGenerationEU sú potrebné dostatočné príjmy. Tieto splátky sú naplánované až do konca roku 2058⁹.

02 Ako súčasť medziinštitucionálnej dohody v rámci viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie 2021 – 2027¹⁰ Európsky parlament, Rada a Komisia schválili plán zavedenia dostatočných nových vlastných zdrojov s cieľom pokryť sumu zodpovedajúcu predpokladaným výdavkom v súvislosti so splácaním finančných prostriedkov v rámci nástroja NextGenerationEU. Podľa tohto plánu Komisia navrhne päť nových vlastných zdrojov – tri v roku 2021 a dva v roku 2024 – a zavedené budú v rozpočtových rokoch 2023 a 2026.

03 22. decembra 2021 Komisia navrhla zmeniť rozhodnutie o vlastných zdrojoch¹¹ tak, aby sa od roku 2023 postupne zaviedli tri nové kategórie vlastných zdrojov: prvý založený na revidovanom systéme EÚ na obchodovanie s emisiami, druhý založený na mechanizme kompenzácie uhlíka na hraniciach a tretí založený na podiele zostatkových ziskov najväčších a najziskovejších nadnárodných podnikov prerozdelených do členských štátov. Tento návrh zatiaľ nebol prijatý. Komisia sa zároveň zaviazala navrhnúť nové pravidlá, na základe ktorých sa nové vlastné zdroje sprístupnia v prvom polroku 2022.

04 14. marca 2022 Komisia predložila Rade návrh nariadenia o metódach a postupe sprístupňovania vlastných zdrojov založených na systéme obchodovania s emisiami, na mechanizme kompenzácie uhlíka na hraniciach a na prerozdelených ziskoch

⁹ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19, Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).

¹⁰ Medziinštitucionálna dohoda zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov, Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 28.

¹¹ Návrh rozhodnutia Rady, ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ, Euratom) 2020/2053 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie, COM(2021) 570 final 2021/0430 (CNS).

a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (ďalej len „návrh“). 30. marca 2022 Rada požiadala Dvor audítorov o stanovisko k tomuto návrhu.

Nové vlastné zdroje na financovanie nástroja NextGenerationEU

Vlastný zdroj založený na revidovanom systéme EÚ na obchodovanie s emisiami

05 Systém EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS) je trh EÚ s uhlíkom, na ktorom spoločnosti nakupujú alebo dostávajú emisné kvóty. Komisia navrhuje, aby sa 25 % príjmov z kvót, ktoré patria do rozsahu vlastných zdrojov, z obchodovania s emisiami pripísalo do rozpočtu EÚ. To zahŕňa príjmy zo súčasného systému ETS pre stacionárne zariadenia a leteckú dopravu, v prípade ktorých by sa formou aukcie obchodovalo s dodatočnými kvótami, ako aj rozšírenie ETS na námornú dopravu a zavedenie samostatného systému obchodovania s emisiami pre cestnú dopravu a budovy.

06 Komisia v rozhodnutí o vlastných zdrojoch (pozri bod **03**) navrhla aj dočasný mechanizmus solidarity. Týmto mechanizmom sa zavádza maximálny príspevok pre členské štáty s nižšími príjmami a vysokými emisiami uhlíka a minimálny príspevok pre členské štáty, ktoré v zásade patria medzi krajiny s vyššími príjmami a nízkymi emisiami uhlíka. Komisia odhaduje, že vlastný zdroj založený na ETS prinesie do rozpočtov EÚ na roky 2026 až 2030 v priemere približne 12 mld. EUR ročne.

Vlastný zdroj založený na mechanizme kompenzácie uhlíka na hraniciach

07 Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM) stanovuje pre tovar dovezený do EÚ, ktorého výroba vytvára emisie, cenu uhlíka, ktorá zodpovedá cene, ktorá by bola zaplatená, keby sa tovar vyrobil na jednotnom trhu. Prijatie mechanizmu kompenzácie uhlíka na hraniciach je v súčasnosti predmetom legislatívnej diskusie¹².

08 Na to, aby mohli dovozcovia takéto výrobky dovážať do EÚ, si budú musieť kúpiť certifikát CBAM. Cena certifikátov sa bude vypočítavať na základe priemernej týždennej aukčnej ceny kvót ETS vyjadrenej v eurách za tonu vypusteného CO₂.

¹² Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach, COM(2021) 564 final 2021/0214(COD).

Komisia navrhuje, aby do rozpočtu EÚ smerovalo 75 % príjmov vybraných členskými štátmi prostredníctvom mechanizmu CBAM. Očakáva sa, že mechanizmus začne vytvárať príjmy do rozpočtu EÚ po plánovanom prechodnom období 2023 – 2025. Odhaduje sa, že pre rozpočet EÚ v rokoch 2026 – 2030 vytvorí v priemere 1 mld. EUR ročne.

Vlastný zdroj založený na podiele zostatkových ziskov najväčších a najziskovejších nadnárodných podnikov prerozdelených do členských štátov

09 Komisia navrhuje, aby členské štáty poskytovali do rozpočtu EÚ národný príspevok založený na podiele zostatkových ziskov najväčších a najziskovejších nadnárodných podnikov, ktoré sa im prerozdeľujú. Členské štáty budú oprávnené získať podiel prerozdelených ziskov nadobudnutých v súvislosti s tovarom alebo službami poskytnutými nadnárodnými podnikmi, ktoré sa používajú alebo spotrebúvajú v ich jurisdikciách.

10 Tento vlastný zdroj vychádza z reformy medzinárodného daňového rámca, ktorý v októbri 2021 schválilo viac ako 130 členov inkluzívneho rámca OECD/G20 pre boj proti narúšaniu základu dane a presunu ziskov. Prvý pilier tejto dohody má zúčastneným krajinám umožniť zdaníť podiel zostatkových ziskov najväčších nadnárodných podnikov na svete. O tomto návrhu sa v súčasnosti diskutuje na medzinárodnej úrovni. Komisia preto ešte neprijala návrh odvetvových právnych predpisov.

11 Pri tomto navrhovanom vlastnom zdroji by členské štáty prispievali do rozpočtu EÚ sumou vo výške 15 % podielu zdaniteľných ziskov nadnárodných podnikov, ktoré sú im prerozdelené. Odhaduje sa, že tento vlastný zdroj prinesie ročne do rozpočtu EÚ príjmy vo výške 2,5 až 4 mld. EUR.

Sprístupnenie vlastných zdrojov

12 Tzv. nariadenia o sprístupňovaní vlastných zdrojov, ktoré dopĺňajú rozhodnutie o vlastných zdrojoch, sú piliermi systému financovania EÚ. Stanovujú sa v nich postupy a lehoty na sprístupnenie vlastných zdrojov Komisii, a to nasledovne:

- o nariadenie č. 609/2014 (MAR1) sa týka tradičných vlastných zdrojov (TVZ), vlastného zdroja založeného na dani z pridanej hodnoty (DPH) a vlastného zdroja založeného na hrubom národnom dôchodku (HND),

- o nariadenie 2021/770 (MAR2) sa vzťahuje na nový vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov.

13 V prípade prijatia navrhovaných zmien rozhodnutia o vlastných zdrojoch opísaných v bodoch **05** až **11** sa do systému financovania EÚ zavedú ďalšie tri vlastné zdroje. V súčasnosti sú predmetom legislatívnej diskusie, no Komisia už v tejto počiatkovej fáze predložila na prerokovanie návrh na zavedenie osobitného „nariadenia o sprístupňovaní týchto nových vlastných zdrojov“ (MAR3) (pozri bod **04**). Naše stanovisko k tomuto návrhu sa uvádza v nasledujúcej časti.

Návrh

14 Podľa Komisie sa týmto návrhom dopĺňajú praktické opatrenia v súvislosti s dodatočnými vlastnými zdrojmi navrhnutými v zmenenom rozhodnutí o vlastných zdrojoch, vrátane opatrení týkajúcich sa kontroly, dohľadu a preskúmania. Štruktúra návrhu odzrkadľuje alebo kopíruje ustanovenia nariadení MAR1 a MAR2 týkajúce sa uchovávanía dokladov, administratívnej spolupráce, účtov pre vlastné zdroje, pokladnice a účtovania a správy hotovostných finančných zdrojov.

15 V návrhu sa stanovujú pravidlá sprístupňovania dodatočných troch vlastných zdrojov. Takisto obsahuje ustanovenia o platbách, na ktoré sa vzťahujú výhrady, a o postupe preskúmania, ako aj o úroku plynúcom zo súm, ktoré boli sprístupnené s omeškaním.

16 Komisia v návrhu zdôrazňuje, že ustanovenia o sprístupňovaní všetkých vlastných zdrojov by sa mali po dosiahnutí dohody o návrhu zlúčiť, aby sa zabránilo súbežnej existencii viacerých nariadení (MAR1, MAR2 a MAR3) a aby sa zabezpečila právna súdržnosť v súlade s programom lepšej právnej regulácie EÚ¹³.

¹³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov, COM(2021) 219 final z 29.4.2021.

Pripomienky

Všeobecné pripomienky

17 S výnimkou hlavnej zložky navrhovaného vlastného zdroja založeného na ETS odvetvové právne predpisy týkajúce sa nových vlastných zdrojov vymedzených v návrhu zatiaľ neboli schválené. Legislatívny proces na rozšírenie ETS na emisie z námornej a cestnej dopravy a z budov a na prijatie mechanizmu CBAM ešte nebol ukončený. A zatiaľ nebol stanovený ani základ pre výpočet zostatkových ziskov najväčších a najziskovejších nadnárodných podnikov prerozdelených členským štátom. Keďže v súčasnosti sa pracuje na mnohostrannom dohovore o vykonávaní dohody inkluzívneho rámca Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a skupiny G20 pre boj proti narúšaniu základu dane a presunu ziskov¹⁴, Komisia oznámila, že návrh smernice Rady predloží v priebehu roka 2022.

18 V dôsledku toho Komisia zatiaľ nestanovila interné postupy riadenia navrhovaných nových vlastných zdrojov. Ide o postupy na výpočet, stanovenie a vymáhanie príjmov. Nedostupnosť informácií o fungovaní týchto procesov obmedzuje rozsah tohto stanoviska.

19 V minulosti sme informovali, že systém vlastných zdrojov je zložitý a nedostatočne transparentný¹⁵. V nadväznosti na zmenu rozhodnutia o vlastných zdrojoch navrhnutú Komisiou, ktorou sa zavádzajú tri nové vlastné zdroje, sa v tomto návrhu stanovujú osobitné súbory pravidiel a metód na ich sprístupnenie. Tieto pravidlá a metódy sa líšia od tých, ktoré sa uplatňujú v prípade existujúcich vlastných zdrojov (pozri body 21 až 38). Podľa nášho názoru teda systém financovania EÚ zostáva stále zložitý.

¹⁴ Vyhlásenie o dvojpilierovom riešení daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva, projekt OECD/G20 na zamedzenie narúšania základu dane a presunu ziskov, 8. októbra 2021.

¹⁵ V stanoviskách 2/2012 a 2/2006 sme vyjadrili obavy v súvislosti so zložitou a netransparentnou súčasnou (i predchádzajúcou) systémom vlastných zdrojov na financovanie rozpočtu EÚ.

Konkrétne pripomienky

20 Okrem uvedených bodov predkladáme konkrétne pripomienky k týmto kapitolám návrhu (s odkazom na príslušné ustanovenia):

- a) Všeobecné ustanovenia (navrhované články 1 až 4);
- b) Účty pre vlastné zdroje (navrhované články 5 a 6);
- c) Výpočet vlastných zdrojov (navrhované články 7 až 9);
- d) Sprístupňovanie vlastných zdrojov (navrhované články 10 až 17);
- e) Platba, na ktorú sa vzťahuje výhrada, a postup preskúmania (navrhované články 18 a 19);
- f) Záverečné ustanovenia (navrhované články 21 a 22).

Všeobecné ustanovenia

21 Komisia navrhuje, aby **obdobie uchovávania podporných dokladov** v prípade vlastného zdroja založeného na ETS trvalo tri roky a v prípade vlastného zdroja založeného na mechanizme CBAM a vlastného zdroja založeného na prerozdelených ziskoch päť rokov¹⁶. Pre ostatné existujúce vlastné zdroje sú už stanovené iné obdobia uchovávania dokladov: tri roky pre TVZ, štyri roky pre vlastné zdroje založené na HND a DPH a päť rokov pre vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov. Konštatujeme, že navrhované obdobia uchovávania podporných dokladov sa síce líšia, vítame však, že sú v súlade s lehotou na opravu každého vlastného zdroja (pozri bod 32).

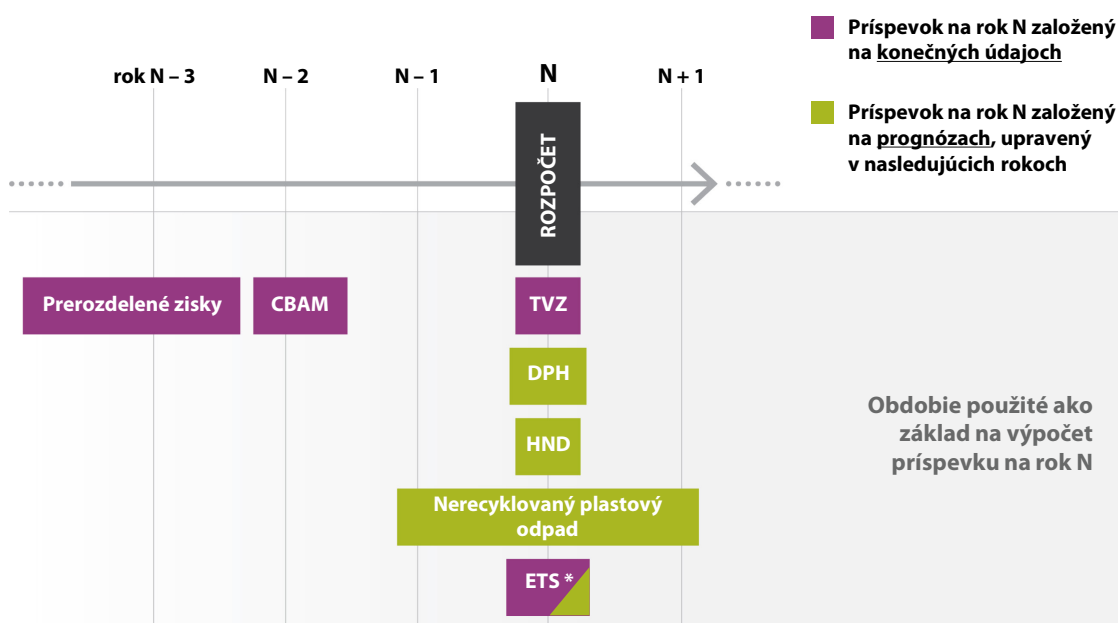
¹⁶ Článok 2 návrhu.

Účty pre vlastné zdroje

22 Pokiaľ ide o pripisovanie vlastných zdrojov na účty, v návrhu sa stanovujú rôzne **referenčné roky na výpočet príspevkov** pre daný rozpočet (pozri *ilustráciu 1*):

- o rozpočtový rok v prípade vlastného zdroja založeného na ETS¹⁷,
- o dva roky pred rozpočtovým rokom v prípade vlastného zdroja založeného na mechanizme CBAM¹⁸,
- o tri roky pred rozpočtovým rokom v prípade vlastného zdroja založeného na prerozdelených ziskoch¹⁹.

Ilustrácia 1 – Obdobie výpočtu jednotlivých vlastných zdrojov



* Príspevky založené na ETS vychádzajú z konečných údajov, no úpravy v súvislosti s dočasným mechanizmom solidarity (pozri bod 06) vychádzajú z prognóz.

Zdroj: EDA, na základe nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2021/770, nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 a návrhu.

23 Zatiaľ čo prístup navrhnutý pre vlastný zdroj založený na ETS je podobný prístupu, ktorý sa používa v prípade TVZ, navrhovaný prístup pre vlastné zdroje založené na mechanizme CBAM a prerozdelených ziskoch oddeľuje referenčný rok na výpočet národných príspevkov od roku, v ktorom sú potrebné pre rozpočet EÚ. To znamená,

¹⁷ Článok 5 ods. 3 a článok 7 ods. 1 návrhu.

¹⁸ Článok 5 ods. 4 a článok 8 návrhu.

¹⁹ Článok 5 ods. 5 a článok 9 návrhu.

že príspevok členských štátov do rozpočtu EÚ nie je viazaný na daný referenčný rok, v ktorom majú byť výdavky financované.

24 Prístup k vlastným zdrojom založeným na mechanizme CBAM a prerozdelených ziskoch sa odchyľuje od existujúcich prístupov používaných pri vlastných zdrojoch, ktoré fungujú v súčasnosti, aj od navrhovaného vlastného zdroja založeného na systéme ETS. Vlastné zdroje založené na HND, DPH i nerecyklovanom odpade z plastových obalov sa do rozpočtu zapisujú na základe prognóz súm na rozpočtový rok. Prognózy sa stanovujú vopred a upravujú sa v nasledujúcich rokoch (prostredníctvom mechanizmu zostatkov a úprav zostatkov). Uznávame však, že navrhovaná metóda pre vlastné zdroje založené na mechanizme CBAM a prerozdelených ziskoch zvyšuje predvídateľnosť. Môže sa tým tiež znížiť administratívna záťaž spojená s riadením vlastných zdrojov, pretože v budúcich rokoch nebude potrebný postup vyrovnávania.

Výpočet vlastných zdrojov

25 Navrhované metódy výpočtu troch nových vlastných zdrojov²⁰ vo veľkej miere závisia od schválenia zmeny rozhodnutia o vlastných zdrojoch, ktorú navrhla Komisia, od schválenia odvetvových právnych predpisov, o ktorých sa rokuje alebo ktoré ešte len majú byť navrhnuté, a od stanovenia postupov ich riadenia (pozri body [17](#) a [18](#)). Navrhované ustanovenia na výpočet týchto nových zdrojov príjmov teda nevieme komplexne posúdiť.

²⁰ Články 7 až 9 návrhu.

Sprístupňovanie vlastných zdrojov

Harmonogram sprístupňovania vlastných zdrojov

26 Komisia navrhuje, aby boli všetky nové vlastné zdroje sprístupnené v prvý pracovný deň mesiaca:

- vlastný zdroj založený na ETS bude sprístupnený v prvý pracovný deň druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol²¹,
- vlastný zdroj založený na prerozdelení ziskov bude sprístupnený v prvý pracovný deň každého mesiaca (sumy budú predstavovať jednu dvanástinu sumy výkazu zaslaného členskými štátmi v predchádzajúcom roku)²²,
- v prípade vlastného zdroja založeného na mechanizme CBAM budú finančné prostriedky sprístupnené každý rok v prvý pracovný deň vo februári²³.

27 Existujúce vlastné zdroje sú tiež sprístupňované v prvý pracovný deň každého mesiaca (s výnimkou TVZ, ktoré sú sprístupnené v prvý pracovný deň nasledujúci po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nárok vznikol). Zosúladenie harmonogramu sprístupňovania vlastných zdrojov vítame.

Výpočet zostatkov, opravy a úpravy

28 Návrh zahŕňa postup vyrovnávania „celkovej sumy úpravy“²⁴ vlastného zdroja založeného na ETS²⁵. Cieľom tohto postupu je využiť najnovšie údaje o HND a ETS na to, aby sa v nasledujúcich rokoch upravili príspevky, ktoré členské štáty poskytnú v danom roku. Komisia bude členské štáty informovať do 1. februára o výsledkoch tohto postupu a každý členský štát vloží výslednú čistú sumu na účet v prvý pracovný deň v marci nasledujúceho roka.

²¹ Článok 11 návrhu.

²² Článok 15 návrhu.

²³ Článok 13 návrhu.

²⁴ Článok 7 ods. 4 návrhu.

²⁵ Článok 12 návrhu.

29 Návrh obsahuje aj ustanovenia o oprave a úprave vlastných zdrojov založených na mechanizme CBAM²⁶ a na prerozdelených ziskoch²⁷. Tieto opravy a úpravy pozmenia príspevky poskytnuté v danom roku a zaznamenajú sa vo výkaze za nasledujúci rok. V prípade vlastného zdroja založeného na mechanizme CBAM členské štáty sprístupnia sumy konkrétnych úprav v prvý pracovný deň februára v roku, ktorý nasleduje po roku, v ktorom každý členský štát zaslal svoj ročný výkaz. V prípade vlastného zdroja založeného na prerozdelených ziskoch sa úpravy budú sprístupňovať v dvanástinách v prvý pracovný deň každého mesiaca v roku nasledujúcom po roku, v ktorom každý členský štát zaslal svoj ročný výkaz. V navrhovanom ustanovení sa neuvádza, kedy by Komisia mala informovať členské štáty o týchto opravách a úpravách, aby boli v prípade potreby zahrnuté do nasledujúceho ročného výkazu. Stanovenie lehoty by z hľadiska členských štátov zlepšilo predvídateľnosť.

30 Navrhované postupy sa v niektorých ohľadoch líšia od postupov, ktoré sa vzťahujú na existujúce vlastné zdroje. V prípade vlastných zdrojov založených na DPH a HND Komisia oznamuje výsledky postupu vyrovňovania, ktorý zahŕňa určité opravy, do 1. februára a každý členský štát vkladá čistú sumu na účet v prvý pracovný deň marca nasledujúceho roka. V prípade vlastného zdroja založeného na nerecyklovanom odpade z plastových obalov sa sumy sprístupňujú v prvý pracovný deň júna toho istého roka.

31 Uznávame, že na zostatky v porovnaní s prognózami a na opravy a úpravy v porovnaní s vybranými príjmami sa môžu vzťahovať odlišné pravidlá, no všetky majú rovnaký cieľ, a to skorigovať sumy vlastných zdrojov sprístupnené v predchádzajúcich rokoch. Domnievame sa preto, že existuje priestor na zosúladenie, ktoré by znížilo zložitosť.

Lehota na opravy

32 Komisia navrhuje, aby vlastný zdroj založený na ETS nebol možné meniť po 31. decembri tretieho roku nasledujúceho po danom roku²⁸. Tá istá lehota platí aj v prípade TVZ. Pokiaľ ide o vlastné zdroje založené na mechanizme CBAM a prerozdelených ziskoch, navrhovaná lehota na zmeny je do 31. júl piateho roka²⁹. V **tabuľke 1** porovnávame lehoty na opravu navrhovaných a existujúcich vlastných

²⁶ Článok 14 návrhu.

²⁷ Článok 16 návrhu.

²⁸ Článok 6 návrhu.

²⁹ Článok 14 ods. 3 a článok 16 ods. 3 návrhu.

zdrojov. Pre každý vlastný zdroj je stanovená iná lehota a po jej uplynutí už na účely vlastných zdrojov nie je možné zohľadniť žiadne vykonané zmeny. Aj keď tieto rozdiely možno do určitej miery zdôvodniť osobitosťami jednotlivých vlastných zdrojov, podľa nášho názoru existuje priestor na lepšie zosúladenie lehôt na vykonanie opráv.

Tabuľka 1 – Lehota na opravy (premlčanie) pri jednotlivých vlastných zdrojoch

Typ vlastného zdroja 	Právny základ 	Lehota na opravy 
TVZ	Nariadenie č. 609/2014 (MAR1)	do 31. decembra <u>tretieho roku</u>
Vlastný zdroj založený na DPH	Nariadenie č. 1553/1989	do 31. júla <u>štvrtého roku</u>
Vlastný zdroj založený na HND	Nariadenie č. 609/2014 (MAR1)	do 30. novembra <u>štvrtého roku</u>
Vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov	Nariadenie 2021/770 (MAR2)	do 31. júla <u>piateho roku</u>
Vlastný zdroj založený na ETS	Návrh (článok 6)	do 31. decembra <u>tretieho roku</u>
Vlastný zdroj založený na CBAM	Návrh (článok 14)	do 31. júla <u>piateho roku</u>
Vlastný zdroj založený na prerozdelených ziskoch	Návrh (článok 16)	do 31. júla <u>piateho roku</u>

Zdroj: EDA, na základe nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2021/770, nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1553/1989, nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 a návrhu.

Úroky zo súm, ktoré boli sprístupnené s omeškaním

33 Splatné úroky z oneskorene sprístupnených súm sa vypočítavajú v súlade s prístupom stanoveným v nariadení MAR1 vrátane prahovej hodnoty 1 000 EUR, do ktorej sa úroky nevymáhajú³⁰. Víťame skutočnosť, že to odráža hodnotu stanovenú pre TVZ a vlastné zdroje založené na DPH a HND, ale poznamenávame, že prahová hodnota pre upustenie od vymáhania úrokov zo súm, ktoré boli sprístupnené s omeškaním, v súvislosti s nerecyklovaným odpadom z plastových obalov je len na úrovni 500 EUR³¹.

Platba, na ktorú sa vzťahuje výhrada, a postup preskúmania

34 Platba, na ktorú sa vzťahuje výhrada, je povolená len v prípade vlastných zdrojov založených na mechanizme CBAM a na prerozdelených ziskoch³². Takéto postupy existujú aj pre TVZ a vlastný zdroj založený na DPH. Poznamenávame však, že v prípade vlastných zdrojov založených na ETS, HND a nerecyklovanom odpade z plastových obalov súčasne ani navrhované pravidlá takúto možnosť neposkytujú.

35 Z návrhu vyplýva, že **postup preskúmania** sa vzťahuje na vlastné zdroje založené na mechanizme CBAM a na prerozdelených ziskoch³³. Je veľmi podobný postupu pre TVZ, ktorý bol nedávno zavedený nariadením MAR1³⁴. Tento postup sa však líši od postupu stanoveného v nariadení Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 pre vlastný zdroj založený na DPH a v nariadení MAR2 pre vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov. Okrem toho konštatujeme, že Komisia nenavrhol zavedenie postupu preskúmania v prípade vlastného zdroja založeného na ETS.

³⁰ Článok 17 návrhu.

³¹ Pozri článok 11 ods. 3 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2021/770 z 30. apríla 2021 o výpočte vlastného zdroja založeného na odpade z plastových obalov, ktorý nie je recyklovaný, o metódach a postupe sprístupňovania tohto vlastného zdroja, o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť a o určitých aspektoch vlastného zdroja založeného na hrubom národnom dôchodku.

³² Článok 18 návrhu.

³³ Článok 19 návrhu.

³⁴ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2022/615 z 5. apríla 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 609/2014 s cieľom zvýšiť predvídateľnosť pre členské štáty a objasniť postupy riešenia sporov pri sprístupňovaní tradičných vlastných zdrojov a vlastných zdrojov založených na DPH a HND, Ú. v. EÚ L 115, 13.4.2022, s. 51.

V **tabuľke 2** uvádzame komparatívnu analýzu relevantných preskúmaní v prípade navrhovaných a existujúcich vlastných zdrojov.

Tabuľka 2 – Porovnanie postupov preskúmania vlastných zdrojov podľa existujúcich právnych aktov a podľa návrhu

Typ vlastného zdroja	Právny základ	Postup končí rozhodnutím Komisie	Možnosť, aby členský štát podal na Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) žalobu o neplatnosť	Možnosť, aby členský štát podal na SDEÚ žalobu pre bezdôvodné obohatenie
▼	▼	▼	▼	▼
TVZ	Nariadenie č. 609/2014 (MAR1)			
Vlastný zdroj založený na DPH	Nariadenie č. 1553/1989			
Vlastný zdroj založený na HND	Nariadenie č. 609/2014 (MAR1)	Postup preskúmania nie je stanovený		
Vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov	Nariadenie 2021/770 (MAR2)			
Vlastný zdroj založený na ETS	Návrh	Postup preskúmania nie je stanovený		
Vlastný zdroj založený na CBAM	Návrh			
Vlastný zdroj založený na prerozdelených ziskoch	Návrh			

Zdroj: EDA, na základe nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2021/770, nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1553/1989, nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 a návrhu.

36 V stanovisku 2/2021 sme odporučili navrhnuť pre sprístupňovanie vlastných zdrojov jednotný postup preskúmania, pretože rozličné postupy preskúmania systém financovania EÚ komplikujú. Na tomto názore trváme a znovu zdôrazňujeme, že takýmto postupom by sa mala zabezpečiť rovnováha medzi právom členských štátov na obhajobu, potenciálnou administratívnou záťažou pre Komisiu a osobitnými charakteristikami jednotlivých zdrojov príjmov a ich príslušnými právnymi rámcami³⁵.

³⁵ Pozri návrh 2 v stanovisku 2/2021.

Záverečné ustanovenia

37 Komisia navrhuje, aby sa súčasné nariadenie uplatňovalo od 1. januára 2023. Avšak ustanovenia o **nadobudnutí účinnosti** vlastného zdroja založeného na prerozdelených ziskoch budú platiť od dátumu uplatňovania smernice, ktorá ešte len má byť vypracovaná a schválená, alebo odo dňa, keď nadobudne účinnosť mnohostranný dohovor, podľa toho, čo nastane neskôr³⁶. Tým sa vytvára neistota, pokiaľ ide o to, kedy sa začnú prejavovať účinky tohto vlastného zdroja.

38 Ďalej upozorňujeme, že navrhované zmeny smernice o ETS (pozri bod **05**) a odvetvových právnych predpisov o mechanizme CBAM (pozri bod **07**) nemusia byť schválené do 1. januára 2023, čo by mohlo zdržať uplatňovanie súvisiacich vlastných zdrojov a výrazne zasiahnuť rozpočty členských štátov, pretože národné príspevky sa budú počítať so spätnou platnosťou, keď nadobudne účinnosť rozhodnutie o vlastných zdrojoch.

³⁶ Článok 22 návrhu.

Navrhované zmeny návrhu

39 V *prílohe* uvádzame menšie navrhované zmeny konkrétneho bodu návrhu a poznámky k nemu V prípadoch, keď sa pravidlá sprístupňovania nových vlastných zdrojov líšia od pravidiel, ktoré sa vzťahujú na TVZ, vlastné zdroje založené na HND, DPH a nerecyklovanom odpade z plastových obalov, nenavrhujeme žiadnu zmenu.

Závery

Pokrok pri zavádzaní nových vlastných zdrojov

40 Víťame návrh prijatý Komisiou ako súčasť plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov, ktorý vyplynul z medziinštitucionálnej dohody uzavretej v kontexte viacročného finančného rámca na obdobie 2021 – 2027. Štruktúra návrhu odráža existujúce nariadenia MAR1 a MAR2 (pozri bod 14), čo v budúcnosti uľahčí konsolidáciu pravidiel prístupňovania vlastných zdrojov.

41 Berieme na vedomie nové prístupy a metódy navrhnuté Komisiou na koncipovanie nových zdrojov príjmov, najmä pokiaľ ide o výpočet vlastných zdrojov založených na mechanizme CBAM a prerozdelených ziskoch, pri ktorom sa namiesto prognóz využívajú reálne údaje, takže postup vyrovnávania už nie je potrebný (pozri bod 24). Tieto prístupy a metódy podľa nášho názoru prispievajú k lepšej predvídateľnosti a môžu znížiť administratívnu záťaž spojenú s riadením vlastných zdrojov.

Potreba väčšieho súladu pravidiel riadenia vlastných zdrojov

42 Upozorňujeme, že pravidlá, ktoré sa týmto návrhom zavádzajú na riadenie vlastných zdrojov, nie sú vždy v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 (ktoré sa vzťahujú na TVZ a vlastné zdroje založené na HND a DPH), nariadení Rady 2021/770 (ktoré sa vzťahujú na vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov) a nariadení Rady (EHS, Euratom) č. 1553/89 (ktoré sa vzťahujú na vlastný zdroj založený na DPH).

43 Berieme na vedomie osobitné charakteristiky nových navrhovaných vlastných zdrojov, no zastávame názor, že je možné lepšie zosúladiť referenčné roky, ktoré sa použijú na ich výpočet (pozri body 22 až 24), postupy ich vyrovnávania a úprav (pozri body 28 až 31), lehoty na opravy (pozri bod 32), prahovú hodnotu, do ktorej sa úroky z platieb uhradených s oneskorením nevymáhajú (pozri bod 33), a postupy preskúmania (pozri body 35 a 36). Navrhujeme, aby Komisia zvážila obmedziť najviac, ako je možné, rozdiely medzi pravidlami, a to najneskôr pri zlúčení nariadení MAR1, MAR2 a MAR3.

Potreba konsolidácie všetkých pravidiel sprístupňovania vlastných zdrojov do jediného legislatívneho aktu

44 Komisia v návrhu vyjadruje názor, že všetky ustanovenia týkajúce sa sprístupňovania vlastných zdrojov by sa mali v budúcnosti zlúčiť, keď budú schválené nové zdroje príjmov. Tento cieľ berieme na vedomie, no zároveň upozorňujeme, že zlúčenie všetkých týchto ustanovení zatiaľ nebolo navrhnuté. Znovu zdôrazňujeme, že jediný legislatívny akt s uceleným súborom ustanovení o sprístupňovaní vlastných zdrojov by systém zjednodušil a sprehľadnil³⁷. Naliehame na Komisiu, aby navrhla skonsolidovanie všetkých pravidiel do jediného „nariadenia o sprístupňovaní vlastných zdrojov“.

Nedostatok podrobných informácií na vykonanie primeraného posúdenia

45 Hoci naše pripomienky vychádzajú z verejných informácií a iných údajov získaných od Komisie, návrh je založený hlavne na návrhoch odvetvových právnych predpisov EÚ predložených Komisiou alebo na prípravnej práci, na ktorej sú tieto návrhy postavené (pozri bod 17). Ide o kľúčové dokumenty, ktoré nám umožňujú predložiť kvalifikované stanovisko v súlade s požiadavkami článku 322 ods. 2 ZFEÚ.

46 Keďže tieto nové vlastné zdroje sú dôležitým prvkom systému financovania EÚ, uvítali by sme, keby sa Európsky parlament a Rada rozhodli s nami opäť konzultovať, keď budú k dispozícii kompletne informácie o fungovaní vlastných zdrojov založených na mechanizme CBAM a na prerozdelených ziskoch.

³⁷ Bod 12 stanoviska 5/2018 a bod 37 stanoviska 2/2021.

Toto stanovisko prijala komora 5, ktorej predsedá Tony Murphy, člen Dvora audítorov,
v Luxemburgu dňa 5. júla 2022.

Za Dvor audítorov

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'K-H Le', written in a cursive style.

Klaus-Heiner Lehne
predseda

Príloha

Nami navrhované zmeny a poznámky k návrhu

Znenie návrhu	Navrhovaná zmena	Poznámka
Článok 5 ods. 5 „Každý členský štát zašle Komisii do 31. júla [...], vypočítanými v súlade s článkom 15 [...]“	„Každý členský štát zašle Komisii do 31. júla [...], vypočítanými v súlade s článkom 15 [...]“	Znenie návrhu obsahuje nesprávny odkaz na príslušný článok.